

Ur Helsingborgs Dagblad och Sydsvenska Dagbladet

Folkbildning med espri när HSO spelar Ørbeck

16 februari 2023 14:16

En nordisk nittonhundratals symfoni som borde få fler lyssnare. HSO lyfter fram Anne-Marie Ørbeck – och Matti Edén är förtjust.

Helsingborgs symfoniorkester hänger frack och långklänning i garderoben och bjuder in publiken till After Work-konsert med en nordisk nittonhundratals symfoni som borde varit mer känd.

Den norska pianisten och tonsättaren Anne-Marie Ørbeck var en i raden av elever till Nadia Boulanger, den legendariska kompositions läraren som undervisat bland andra Aaron Copland och Astor Piazzolla. Att Helsingborgs symfoniorkester uppmärksammar henne i en miniserie av två konserter förbättrar inte bara statistiken för kvinnlig medverkan utan pekar också på pedagogens roll i skapandet.

Nadia Boulanger var känd för att locka fram det personliga. Hon tog sig bara an elever som verkligen ville något med sin musik. Det märks i HSO:s framförande. Även om det går att höra tydliga stildrag, en omisskännlig nordisk ton med Grieg och Sibelius i bakgrunden, en stark romantisk melodisk ådra som erinrar om Tjajkovskij men som lättas upp av en fransk espri, så står Ørbecks verk helt på egna ben.

På After Work i onsdags hamnade Ørbecks symfoni i ensamt fokus. I en tio minuter lång introduktion lyfte dirigenten Johanna Malangré fram några saker ur varje sats, teman och övergångar ledsagade av kommentarer som speglade dirigentens entusiasm för verket. Jag är böjd att försiktigt dela den.

Det är många idéer som flödar. Norskans förkärlek för välfylld instrumentation tynger ner första satsen något – kanske behöver balansen i gemensamt ljudstarka partier trimmas in – men det kompenseras av skira kontraster och raffinerade effekter. Ta hennes sätt att använda heltonsskalor. De brukar användas för att skapa mystik. Här kastas de in som kryddor med stor precision. Eller huvudtemats lekfulla piccolaflöjt: Esprin är hennes egen, snarare än uppfiskad i Paris konstnärskretsar.

Anne-Marie Ørbeck kan konsten att berätta allvarliga saker med lätt hand. Ett verk för landets övriga orkestrar att plocka upp. Levande introduktioner sitter i väggarna från Andrew Manzes tid. Och för mig får HSO gärna agera folkbildare i vardagskläder.